

Сдружение за
Електронни
Комуникации

София 1000
Бул. "Патриарх Евтимий" № 36, Вх.Б
Тел.: +359 (2) 9887360, 9887361
Факс: +359 (2) 9877096
Ел. поща: info@bgsec.org
Уеб-страница: <http://www.bgsec.org>
Булстар: 130031903

Комисия за регулиране на съобщенията	
Вх. №	12-01-3133
Дата:	06.07.2011

Изм. № 16/06.07.2011 г.

До
Д-р Веселин Божков
Председател
Комисия за регулиране на
съобщенията (КРС)
София, ул. "Гурко" № 6

Копие
Г-н Никола Колев
Заместник-председател, КРС

Г-жа Десислава Преображенска
Член, КРС

Г-жа Ирина Романска
Член, КРС

Г-н Константин Тилев
Член, КРС

*Относно: Проект на решение за задължителни указания за изменение на проект на текстове
Типово предложение за сключване на договор за взаимно свързване, внесен от „Българска
телекомуникационна компания” АД (БТК).*

Уважаеми г-н Председател,

Уважаеми членове на комисията за регулиране на съобщенията,

С Решение № 597 от 16.06.2011 г. Комисията за регулиране на съобщенията (КРС, Комисията) откри процедура на обществено обсъждане на проект на решение за задължителни указания за изменение на внесен от „Българска телекомуникационна компания” АД (БТК) проект на текстове на Типовото предложение за взаимно свързване (Типовото предложение, ТПВС) на БТК, касаещи уреждане на условията за искане на обезпечение за вземания по сключени индивидуални договори за взаимно свързване (Указанията, Проекта). С настоящото Сдружение за електронни комуникации (СЕК) представя своето становище по поставения на обществено обсъждане Проект.

1. Предприятията – членове на Сдружението за електронни комуникации не намират за удачно включването в текста на ТПВС на условия за искане и предоставяне на обезпечение за вземания по индивидуални договори за взаимно свързване. Считаме, че подобни текстове на практика биха се прилагали предимно в полза БТК и биха били предпоставка за утежняване на положението на алтернативните предприятия и новите участници на пазара. Въвеждането на възможност за искане на обезпечения е и ненужно, предвид на факта, че правата и на двете страни по договора са защитени от общите законови правила, предвиждащи начисляване на законна лихва в случай на забава при заплащане на дължими суми, както и от правилата на самото ТПВС, в което е предвидена възможност за временно преустановяване на предоставянето на услуги и за прекратяване на сключения индивидуален договор за взаимно свързване в случай на неплащане на дължими суми.

2. В случай, че КРС прецени, че условията за предоставяне на обезпечения за вземания по договори за взаимно свързване трябва да бъдат част от съдържанието на Типовото предложение, то считаме за необходимо в предложението от Комисията текст на задължителни указания да бъдат внесени известни промени, насочени към усъвършенстване и постигане на по-голяма яснота на правилата за изискване и предоставяне на гаранции.

2.1. Забележки по т. 1 от Указанията

Намираме, че предвиденото с т. 1.1. от Проекта основание за възникване на право да се изисква гаранция би могло да съставлява бариера за навлизане на нови предприятия на пазара на предоставяне на фиксирани телефонни услуги и по-този начин да затрудни развитието на конкуренцията. Евентуалната необходимост новонавлизащите на пазара предприятия изначално да се лишат от ефективното ползване на средства, с които биха могли да покрият значителна част от разходите за дейността си за 4 месеца, за срок от половин година и то въз основа само на предварителни прогнози за потреблението, представлява значителна финансова тежест за такива предприятия, особено предвид, че тя би се добавила към други наложителни за началото на дейността разходи, включително значителната административна такса от 18 000 лв. за издаване на разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс – номера за осъществяване на обществена телефонна услуга чрез обществена електронна съобщителна мрежа. Ето защо считаме, че т. 1.1. от предвидените с Проекта текстове на ТПВС следва да отпадне.

Считаме, че основанието за възникване на право за изискване на гаранция по т. 1.2. от Проекта е формулирано по начин, който дава възможност гаранцията да бъде изисквана дори при еднократно и незначително по продължителност забавяне, каквото би било забавяне от един или два дни. Доколкото целта на гаранцията е да обезпечи страна по договора срещу евентуална неплатежоспособност на насрещната страна, то намираме за основателно възникването ѝ да бъде обусловено от забавяния, които са индикация за евентуални финансови затруднения, а не от минимални забавяния, които биха могли и често са резултат на организационни недоразумения. В тази връзка и с оглед предотвратяване на възможността за злоупотреба с права, предлагаме в т. 1.2. от Указанията да се предвиди, че право за изискване на гаранция

ще възниква, когато са налице повече от три поредни просрочени с повече от 5 работни дни безспорни плащания или е налице просрочено с повече от 14 дни безспорно плащане.

Намираме за необоснована предвидената в т. 1.3. възможност гаранция да се изисква при наличие на забава в плащанията, произтичащи от други договори за ползване на услуги на едро от БТК. В случая се касае за договори за различни услуги, чието ползване и предоставяне няма никаква връзка с ползването и заплащането на услугите по договор за взаимно свързване. Във всеки отделен договор за предоставяне на съответна услуга са предвидени съответни неблагоприятни последици за страната, която не изпълнява задълженията си и/или бави дължимите плащания. Отношенията, които възникват при нарушаване на задълженията на страна по даден договор следва да касаят единствено възникналото от нарушения договор правоотношение, а не да бъдат обвързвани с последици, касаещи съвсем отделни правоотношения. Противно на това, предвиденото в т. 1.3. основание за искане на гаранция води до обвързване на нарушението по един договор с неблагоприятни последици по друг договор, които да възникнат едновременно с предвидените в и касаещи нарушения договор последици. Изложеното има още по-голямо значение предвид на факта, че с т. 8 от Указанията се предвижда непредоставянето на гаранция да се счита за съществено нарушение на договора за взаимно свързване. По този начин се стига до ситуация, при която забава в изпълнението на задължение по един договор може да се превърне в съществено нарушение и повод за прекратяване на друг, регламентиращ напълно различни отношения договор.

Наред с изложеното следва да се има предвид и че договорът за взаимно свързване на мрежите е основен по значение за дейността на предоставящите фиксирана телефонна услуга предприятия, без които тя не би могла да бъде осъществявана. Ето защо, в случай на известни финансови затруднения конкретно предприятие би могло да предпочете да забави плащанията по договор, чието евентуално прекратяване не би се отразило твърде негативно на цялостната му дейност, но да изпълнява коректно задълженията си по договора за взаимно свързване. С предлаганите текстове, уреждащи предоставянето на гаранция по последния, на такива предприятия се отнема възможността да степенуват по важност отношенията по различните сключени от тях договори, доколкото определена забава в плащането дори на относително неголеми суми по кой да е от сключените договори за предоставяне на услуги на едро от БТК би могла да доведе до изискване от такива предприятия на значителни суми като гаранция по договора за взаимно свързване, а при непредоставяне на последната в 30-дневен срок – до неговото прекратяване, което на практика би елиминирало посочените предприятия от пазара.

Намираме формулирания с Проекта текст на т. 1.4. за твърде неясен. По-конкретно, не са изяснени понятията „независима“ кредитна агенция и „повишен“ кредитен риск. Предвид на правилото на т. 2 от Указанията, което разглеждаме в т. 2.2. по-долу и което предвижда, че кредитната агенция и използваните от нея критерии за оценка се посочват от БТК, намираме, че трудно би могъл да бъде направен извод, че такава агенция е „независима“. Наред с това не е налице индикация за това кога и в сравнение с какво ниво следва да е „повишен“ кредитния риск на страна по договора, за да може насрещната страна да иска предоставяне на гаранция. Ето защо предлагаме текста на т. 1.4. от Указанията да отпадне. В случай, че това предложение не бъде

прието, да се предвиди ясен критерий за това кога точно установеният в резултат на извършената кредитна оценка кредитен риск ще се счита за завишен. Наред с това, в случай, че предложението ни за отпадане на т. 1.4. не бъде прието, предлагаме изразът „*независима кредитна агенция*“ да се замени с „*международно призната кредитна агенция*“, доколкото последният е употребяван в действащото законодателство и съдържанието му не би зависило от нечия субективна преценка.

2.2. Забележки по т. 2 от Указанията

Във връзка с предложението ни за отпадане на т. 1.4. предлагаме от Указанията да отпадне и текстът на т. 2.

В случай, че предложението ни не бъде възприето, бихме искали да изтъкнем, че не намираме за удачно предложеното с т. 2 от Указанията правило, от което може да се направи извод, че кредитната агенция, която следва да направи кредитна оценка за ОП, съответно за БТК, както и критериите въз основа на които се извършва тази оценка, се избират от БТК. Подобно правило би могло да бъде предпоставка за злоупотреби и субективност на извършваните кредитни оценки. Фактът, че съгласно изр. 2 на същия текст БТК би била длъжна да предостави на засегнатото предприятие пълна информация за извършената оценка, по никакъв начин не намалява възможността за злоупотреби при определяне на критериите и избора на агенцията, предвид на факта, че нито изборът на агенция, нито извършената от нея оценка подлежат на оспорване. В същото време от препращането на т. 3 към т. 2, може да се направи извод, че същата агенция при използване на същите, определени от БТК, критерии следва да извършва кредитни оценки и за самото БТК, като и тези оценки не подлежат на оспорване от насрещната страна по договора за взаимно свързване. Ето защо намираме, че в случай на необходимост от извършване на кредитна оценка, съответната агенция и критериите за извършване на оценката трябва или да бъдат определени по съгласие на страните по индивидуалния договор за взаимно свързване, или да бъдат предварително определени от КРС и да бъдат приложими за целите на всички сключени с БТК договори за взаимно свързване, като в същото време се предвиди възможност за оспорване на извършена кредитна оценка.

2.3. Забележки по т. 3 от Указанията

Намираме, че предвидената с Указанията реципрочност на задължението за предоставяне на гаранция не би довела до практическа равнопоставеност на предприятията при която да е сигурно, че БТК не би злоупотребило с предоставеното му право да иска гаранция. Това е така, защото въпреки, че при непредоставяне на гаранцията от страна на ОП/БТК в 30-дневен срок за насрещната страна следва да възниква възможност на прекрати договора, поради огромният дял на БТК на пазара на предоставяне фиксирана телефонна услуга на дребно, за БТК на практика не би бил налице проблем в случай на такова прекратяване. В същото време за останалите предприятия такова прекратяване би означавало техните абонати да нямат възможност да осъществяват контакт с по-голямата част от потребителите на такива услуги. Доколкото подобно ограничение би се отразило пагубно на дейността на алтернативните предприятия, на практика те не биха се възползвали от формалната възможност да прекратят договора с БТК поради извършеното от това предприятие

съществено нарушение, изразяващо се в непредоставяне на исканата гаранция. Ето защо възможността за прекратяване на договора в случай на ненавременен внасяне на поискана гаранция би могло да бъде мотивиращо за внасяне на гаранцията само по отношение на алтернативните предприятия, а не и на БТК. Предвид на изложеното считаме, че в случай, че в ТПВС се предвиди възможност за искане на гаранция за изпълнение на задълженията по договор за взаимно свързване, такова право следва да възниква само за онази от страните по договора, към която след прихващане на насрещните вземания за реализирания от двете страни трафик съгласно правилата на ТПВС, действително следва да се извършват плащания. По този начин биха се гарантирали правата именно на онази страна, която е застрашена от евентуална липса на плащане, независимо дали тази страна е БТК или алтернативното предприятие. Така би се избегнало и възникването на нелогичната ситуация, при която страната, която следва да заплаща разликата, в същото време изисква гаранция от насрещната страна на несвързани с наличието или липсата на плащания по договора за взаимно свързване основания като т. 1.3. (в случай, че забележките ни по нея не бъдат възприети) и т. 1.4. от Указанията. Доколкото е възможно количеството реализиран от двете страни по договора трафик да е различно през различните месеци, считаме че право за искане на гаранция следва да възниква за страната, на която се е дължало реално плащане през последните три поредни месеца. Предложеният срок кореспондира с изложените от КРС мотиви относно подходящия срок за актуализация на размера на вече предоставена гаранция.

2.4. Забележки по т. 4 от Указанията

В т. 4 от Указанията се посочва, че размерът на обезпечението следва да се определя въз основа на „действащи цени за прогнозирания ... съответно **реализирания трафик и капацитет**” и за „стойността на **реалното потребление**”. Намираме, че с посочения текст не се отчита фактът, че трафичните услуги, предоставяни по договор за взаимно свързване, са двупосочни и произтичащите от това особености при тяхното заплащане. Последните са отразени в правилата за заплащане на тези услуги, описани в Приложение № 7 – Наръчник за таксуване на ТПВС, в което се предвижда, че плащанията за тези услуги се извършват след прихващане на насрещните вземания на двете страни по договора (т. 5.1. от Приложение № 7). Това означава, че на практика никога на нито едно от предприятията не се налага да заплаща с парични средства цената на целия „реализиран трафик и капацитет”, т.е. на „реалното потребление”, а вместо това или получава плащане от насрещната страна, или извършва значително по-малко по размер в сравнение с цялата сума за реализираното потребление плащане, като дългогодишният опит в България показва, че големината на свързаните мрежи няма отношение към съотношението на обменения трафик и най-често обемите на разменените услуги са почти еднакви. Ето защо намираме за необосновано и нелогично гаранция да се предоставя за сумата, генерирана за цялото потребление, при положение, че по-голямата част от тази сума по никакъв начин не би могла да не бъде платена или да бъде забавена от предприятието, тъй като задължението за нея се погасява чрез прихващане. Предвид на изложеното считаме, че е нужно текстът на т. 4 да се измени като се предвиди, че размерът на обезпечението ще се определя въз основа на сумите, получени след извършване на прихващане на

съответните суми за прогнозиран, съответно реализиран, от двете страни по договора трафик.

На следващо място, считаме, че предоставянето на гаранция в размер на четири месечни плащания е непропорционално на предвидените обстоятелства, при наличието на които може да се иска обезпечение. Използваните за обосновка на така определения размер аргументи предпоставят, че задълженото да предостави гаранция предприятие изцяло е спряло плащанията си по договора за взаимно свързване, което далеч не би било налице в случай, че например е налице забавяне на плащане по договора с няколко дни, или че дори изобщо не е налице каквато и да било неизрядност в плащанията – в случаите по т. 1.1., т. 1.3. (ако забележките ни по този текст не бъдат възприети) и т. 1.4. от Указанията. Намираме, че за да се избегне такава непропорционалност предвиденият размер на гаранцията следва да бъде значително намален. Предложението ни е базирано на факта, че един и същ размер на обезпечението би се прилагал за всички описани в т. 1 от Указанията обстоятелства, а по-голямата част от които не включват дори забавя на плащане по договора за взаимно свързване, а още по-малко спиране на плащанията по този договор. При това положение намираме за необосновано и прекомерно размерът на гаранцията да се базира на предполагаемото наличие на частен случай, в който страната, от която се иска гаранция, изобщо спре плащанията си. Възприемането на посочения подход на практика би довело до ситуации, при които без да е била налице каквато и да било неизправност при изпълнение на задълженията на коя да е от страните по договора, се стига до взаимно предоставяне на гаранции и замразяване на значителни парични средства и на двете страни, което при условията на икономическа криза допълнително би влошило положението на предприятията.

В тази връзка трябва да се отбележи и че предвидената гаранция с размер, който следва да обезпечи вземания за четири месеца, би представлявала значителна тежест в случай, че следва да бъде предоставена от алтернативно предприятие, предоставящо обществена фиксирана телефонна услуга, особено като се има предвид, че в случай на предоставяне на банкова гаранция биха били налице и разходи по самото ѝ предоставяне отделно от размера на сумата по гаранцията. Икономическата сила на тези предприятия като цяло не е голяма и необходимостта да предоставят наведнъж и да се лишат от суми, които биха покрили разходите им за взаимно свързване с БТК за една трета от годината, сама по себе си би могла да доведе до финансовото им дестабилизиране, особено в настоящия период на тежка и продължителна икономическа криза. С още по-голяма сила казаното важи в случай, че не бъдат възприети изложените по-горе съображения за определяне на размера на обезпечението въз основа на получените след, а не преди, прихващане на насрещните задължения суми. В последния случай размерът на обезпечението би надвишил многократно сумите, които съответното предприятие реално би заплатило за ползване на услугите по договора за периода, въз основа на който ще се определя размерът на гаранция, като в същото време при забавя за предоставяне на тази значителна по размер гаранция би могло да се стигне до прекратяване на договора. Считаме, че подобна ситуация на практика би довела до преустановяване на дейността на редица по-малки предприятия и до възникване на трудно преодолима бариера за навлизане на нови предприятия на пазара на фиксирани телефонни услуги, което би представлявало нежелателно допълнително ограничаване на и без това слабо развитата конкуренция на този пазар.

възможност за БТК или ОП да поискат нова гаранция в случай, че след изминаване на определен период от време прогнозираното, съответно реализираното потребление се промени спрямо онова, въз основа на което е определен първоначалният размер на гаранцията. Намираме, че в случай на предоставяне на парична гаранция при така определените правила ще се стигне до ненужно утежняване на положението на предприятието, което я предоставя, тъй като то ще следва да предостави нова гаранция в пълен размер и едва след това да разчита да му бъде върната първоначално предоставената гаранция. При това положение за известен период от време то ще се е лишило от възможността да използва значително по-голяма от определения размер на гаранцията сума, без да е налице каквато и да било причина за това. Ето защо предлагаме с т. 5 от Указанията да се предвиди, че в случай, че след актуализация на размера на паричната гаранция той бъде увеличен, предприятието, което я е предоставило трябва да предостави само разликата, с която гаранцията се е увеличила.

Наред с посоченото намираме за необходимо освен правото на полученото гаранция предприятие да иска нова или, ако предложението ни бъде прието, да иска увеличаване на размера на учредената парична гаранция, с т. 5 да се предвиди и съответно право на предоставилата гаранцията страна да иска да предостави нова, или да ѝ бъде върната част от предоставената като парична гаранция сума, в случай че в резултат на актуализацията бъде установено, че размерът на гаранцията трябва да бъде намален. Липсата на такова право би довело до невъзможност за реално намаляване на гаранцията, тъй като в тези случаи страната, в полза на която тя е предоставена, не би имала интерес да упражни правото си да иска нова гаранция.

2.6. Забележки по т. 6 от Указанията

Намираме, че определените в т. 6 от Указанията срокове за задържане на паричната гаранция, съответно валидност на банковата гаранция са твърде дълги. Не бива да се забравя, че в случаите по т. 1.1. от Проекта, за които се предвижда задържане на гаранцията за срок от 6 месеца, би било налице предоставяне на гаранция в размер, който се базира само на прогноза, а не на реално потребление, поради което не би следвало гаранцията да се предоставя за такъв значителен период от време. Ето защо предлагаме в случаите по т. 1.1. от Указанията срокът на гаранцията да бъде намален на 3 месеца, като за това време би следвало да бъдат налице достатъчно данни, за да се определи дали предвид на реалното потребление и коректност в изпълнение на задълженията на новонавлязлото на пазара предприятие е налице основание за предоставяне на гаранция по т. 1.2. – 1.4.

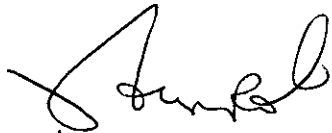
Намираме, че и срокът от една година, предвиден за останалите случаи, също е прекомерен, доколкото дори без да е налице нарушаване на договора, или при незначително нарушаване (в случай, че забележките ни по т. 1.2. от Проекта не бъдат приети) би се стигнало до затваряне на значителни парични средства за цяла година. Предвид на възможните основания за предоставяне на гаранция и на тежката икономическа обстановка, намираме подобен срок за непропорционален и предлагаме намаляването му на 6 месеца.

2.7. Забележки по т. 7 от Указанията

С т. 7 се уреждат правата които биха възникнали за БТК/ОП в резултат на предоставяне на гаранция. По-конкретно съответното предприятие би имало право да се удовлетвори от предоставеното обезпечение. Не е посочен обаче редът, по който това удовлетворяване следва да се извърши, за което намираме, че би могло да доведе до неясноти и спорове. Съгласно т. 1, съответно т. 3, от Указанията БТК/ОП може да поиска от ОП/БТК предоставяне на „парична или банкова“ гаранция при определени общо посочени обстоятелства, като нито сред изброените в т. 1.1. – 1.4. предпоставки, нито в уреждащата начина и размера, до който кредиторът може да се удовлетвори, т. 7 е посочен какъвто и да е критерий за това в кои случаи следва да се предостави парична и кои – банкова гаранция. С оглед избягване на съмнения, както и предвид на факта, че и двата вида гаранции еднакво сигурно обезпечават вземанията на кредитора, считаме за необходимо изрично да се уточни, че изборът за вида гаранция принадлежи на предоставящото гаранцията лице. Наред с това считаме, че в ТПВС следва да се уточни и какви следва да бъдат условията за изплащане на сумата по гаранцията от страна на банката при предоставяне на банкова гаранция по чл. 442 от Търговския закон. Намираме, че с оглед избягване на неясноти и спъващи дейността на предприятията спорове е нужно да се предвиди, че изплащане на суми по банкова гаранция и удовлетворяване от предоставена парична гаранция могат да се извършват единствено по отношение на безспорно дължими суми. Наред с това и с оглед изложените в т. 2.1 по-горе аргументи, считаме за нужно да се уточни след какво забавяне може да се пристъпи към удовлетворяване от предоставеното обезпечение, тъй като от настоящата формулировка на т. 7 от Указанията следва, че е достатъчно и забавяне дори от един ден.

Като се надяваме направените предложения да бъдат взети предвид в рамките на процедурата по обществено обсъждане и при упражняване на правомощията на КРС по чл. 167, ал. 7 от ЗЕС, оставаме

С уважение:

Невен Дилков
Председател на Управителния съвет
Сдружение за електронни комуникации (СЕК)

София 1000, бул. "Патриарх Евтимий" № 36, вх. Б, ап. 13
тел. (+359 2) 9887360, 9887361
факс: (+359 2) 9877096
лице за контакт: Калина Лозанова (Секретар на СЕК)
e-mail: info@bgsec.org